

Závěrečná práce

Názov kontinuálneho vzdelávania:

Artefiletika ako preventívna sociálno – výchovná činnosť v škole

Aktualizačné kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov. (vzdelávací program podľa § 42 Zákona NR SR č.317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, schválený MŠ SR, číslo rozhodnutia o akreditácii 1786/2018 – KV).

meno školiteľa: Mgr. Bronislava Plešková

organizátor: Občianske združenie Nervuška - ARTE so sídlom Segnerova 689/2, 84104 Bratislava-Karlova Ves, Slovenská republika, IČO: 50335944

trvanie vzdelávania: október 2018-február 2019

meno: Mgr. Michala Bieleková

pracovisko: CPPPaP Ružomberok

dátum: 2.2.2019 v Zákamennom

názov práce 1.: Priateľské bytosti.

pomôcky: hárky papiera A4 pre každého účastníka, ceruzky a farbičky, fixky

cieľová skupina: 9 účastníkov vo veku 13 rokov (chlapci aj dievčatá)

zameranie: Technika je zameraná na zvládacie mechanizmy dieťaťa. Pomáha pochopiť jeho zdroje v sociálne náročnej situácii. Dieťa si môže jednak odžiť sociálnu podporu, ako aj zapojiť vlastné podporné mechanizmy. Stimuluje sebavedomie a prosociálne správanie. Priateľské bytosti znázorňujú priateľov, podporné vzťahy, ale aj vlastnosti daného dieťaťa.

zadanie: (Pohodlne si sadnite, ak sa dá, zavrite si oči.)

"Dnes si urobíme hru, ktorá začína takto..."

Predstav si, že ideš krajinou. Ako ideš, postupne sa meníš na nejakú bytosť. Môže to byť zviera, rastlina, ich zmiešanina, alebo úplne vymyslená postava. Predstavuj si, ako vyzeráš, aké máš vlastnosti. Aké máš špeciálne schopnosti, ktoré druhí nemajú.

Zastaneš na voľnom priestranstve a zbadáš, že sa k tebe blížia ďalšie dve bytosti. Ide o nepriateľské bytosti. Ty nemáš rád ich, ani oni teba.

Ako sa tak približujú, v jednom momente zastanú a viac sa k tebe nemôžu nepriblížiť, akoby im v tom niečo bránilo.

Keď sa obzrieš, zistíš, že za tebou sa vynorili priateľské bytosti a teraz stojíte spolu. Sú na tvojej strane.

Predstav si tieto priateľské bytosti, ako vyzerajú, koľko ich je, aké majú schopnosti a pod.

Keď budeš chcieť, otvor si oči. Nakresli seba s priateľskými bytosťami. (Nakresli pohľad aký majú nepriateľské bytosti na vás.)

priebeh: Deti na formát A4 kreslili výjav zo svojej predstavy v čase cca 15 minút. Pracovali ochotne. Z výtvarných pomôcok si vybrali ceruzky, (hoci mali k dispozícii aj farebné fixky, či farbičky), čo je prirodzené vzhľadom na ich vek. Po nakreslení nasledoval reflektívny dialóg. Na konci aktivity sa všetci sa zhodli, že je príjemné vidieť na svojej strane niekoho, kto ho podporuje, je na jeho strane a "fandí mu".

reflektívny rozhovor: Keďže účastníkov bolo 9, navyše sa trochu ostýchali hovoriť pred skupinou, ponúkam ukážku reflektívneho rozhovoru s Petrom:

ja: Peter, aká bytosť si ty? Aké máš vlastnosti?

Peter: Mám silné ruky, v rukách zbraň.

ja: Vidím, že za tebou je niekoľko bytostí. To sú tvoje priateľské bytosti?

Peter: Áno.

ja: Koľko bytostí sa teda postavilo na tvoju stranu?

Peter: Sú dvaja.

ja: Majú nejaké mená?

Peter: Zatiaľ nie.

ja: Ešte nemajú mená. A čo je ich úlohou?

Peter: Išli by za mňa do vojny.

ja: Ty by si nemusel bojovať, išli by za teba...V čom sú ti oporou?

Peter: Vedeli by mi aj zachrániť život.

ja: Zachránili by ti dokonca aj život. To sú podľa mňa silní ochrancí. Ako by to urobili?

Peter: Ukryli by ma a ochránili.

ja: Hovoríš, že by ťa ukryli. A čo by urobili s nepriateľom?

Peter: Zhodili by ho do rieky.

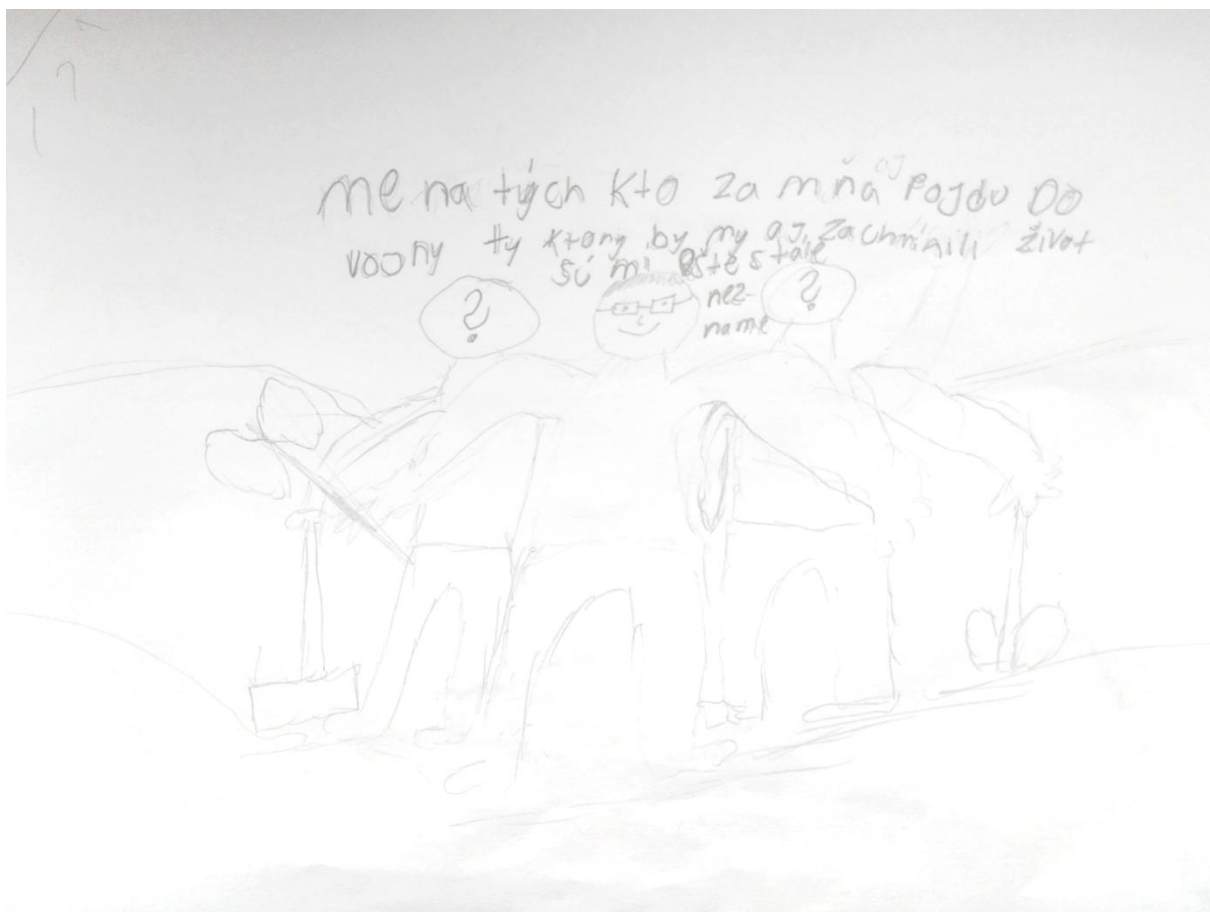
ja: Peter, a čo by sa stalo, keby sa tí nepriatelia ešte viac chceli priblížiť?

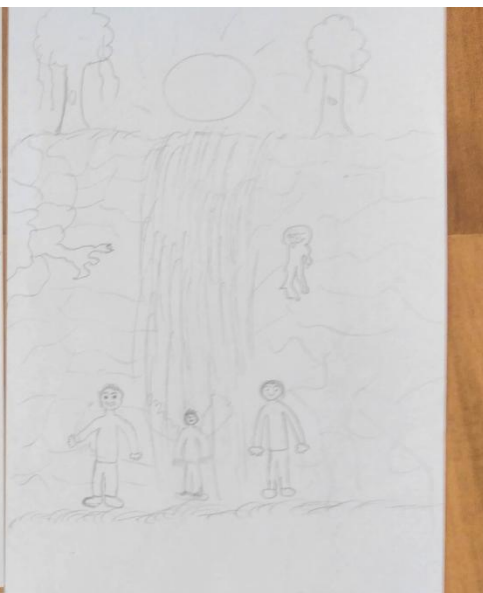
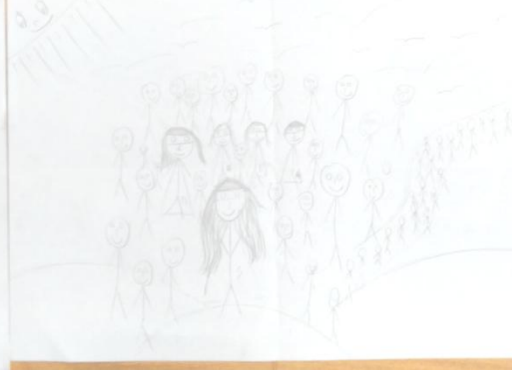
Peter: Moji priatelia museli by ma zadržať, aby som sa nepustil do tých zlých.

ja: (smiech) Peťo, myslím, že máš silných priateľov, ktorý sú na tvojej strane.

Peter: súhlasí...

artefakty: Petrov artefakt a ukážka diel ostatných účastníkov

názov práce 2.: Pocitové hodiny

pomôcky: vyrobené, alebo vytlačené pocitové hodiny s voľným okienkom (šípku si dieťa môže samo vystrihnúť a pripievať k hodinám napríklad gombíkom, korálkou a nitkou tak, aby sa mohla otáčať ako ručička na hodinách), ceruzky a farbičky, fixky

cieľová skupina: deti ktoréhokoľvek veku

zameranie: Technika pomáha dieťaťu:

1.: Uvedomiť si jeho vlastné pocity. Dieťa pracuje s ikonami pocitov radosti, hnevu, smútku, únavy a strachu a ich vyjadrením. Pocit tak bude pre dieťa menej abstraktný, dostane názornú formu. Okrem toho sa rozvíjajú neverbálne prostriedky vyjadrovania - mimika.

2.: Uvedomiť si vlastné emócie v konfliktnnej situácii. Na základe vnímania svojho prežívania, môže pracovať na stratégiách riešenia konfliktov. Dieťa rieši, čo by mu pomohlo posunúť negatívne emócie na viac pozitívne.

Technika stimuluje sebareflexiu dieťaťa. Sekundárne napomáha asertivite a sebedovetomiu. Pôsobí preventívne aj intervenčne v situáciách, kedy dieťa jedná agresívne, alebo submisívne, či inak sociálne nevhodne.

postup a návrh reflektívnych otázok:

1.:

Dieťaťu predložíme pocitové hodiny a pozveme ho do aktivity. Sprevádzame ho pri rozlišovaní jeho momentálneho pocitu, emócie.

"Pozri sa, čo tu mám. Sú to také hodiny. Je tu ručička (šípka), ktorá sa pohybuje a políčka, na ktorých sú nakreslené tváričky (smajlíky). Chcela by som ti ukázať, ako to funguje..."

Ako sa cítiš dnes? Teraz? Môžeš posunúť ručičku na to políčko, ktoré to najviac vystihuje. Je tu také tvárička?

Ak nie, pozri sem, je tu jedno políčko prázdne. Tu môžeš nakresliť, keď sa cítiš tak, ako tu nie je znázornená žiadna tvár."

2.:

Postupne prejdeme znázornené emócie: radosť, hnev, smútok, strach, únava. Do pozornosti dieťaťa dáme aj prázdne políčko, kde si môže doplniť vlastnú emóciu.

"Čo si myslíš, čo prežívajú tieto všetky hlavičky, ako sa tvária?"

Dieťa si vyberie emóciu, ktorú chce (ktorú prežívalo nedávno) a môže nakresliť situáciu, v ktorej to bolo. Ak ide o konfliktnú situáciu, pokračujeme ďalej.

Aj ty sa niekedy tváriš takto?

Kedy? Môžeš to nakresliť do políčka...

Ako ti vtedy je? Ako sa cítiš?

Ak je pocit negatívny, dieťa má určiť, akú inú emóciu by radšej prežívalo.

Akoby si sa vtedy radšej chcel cítiť?

Ak je to bola konfliktná situácia, hľadá, čo by mu pomohlo, aby sa cítilo lepšie (tak, ako by radšej chcelo).

Čo by ti pomohlo, aby si sa tak cítil?"

príloha: ukážka pocitových hodín, šablóna pocitových hodín na vytlačenie:

